

وَصَلَّ زَكَرِيَّا إِلَى الصُّومَعَةِ ... كَانَتْ مَرْيَمُ مُشْغُولَةً بِالْعِبَادَةِ...

— طُوبَى لَكَ يَا مَرْيَمُ!...

فَجَاءَتْ وَقَعَ نَظْرُهُ عَلَى طَبَقٍ مَمْلُوءٍ مِنَ الْفَوَاكِهِ وَالْأَطْعِمَةِ...

فَسَأَلَ مُتَعَجِّبًا: بُنَيَّتِي! هَلْ تَخْرُجِينَ مِنَ الْمَعْبَدِ عَادَةً؟!

— لا ...

— فَمِنْ أَيْنَ هَذِهِ الْفَوَاكِهُ
وَالْأَطْعِمَةُ؟

— إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ...

أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ رَبُّ
الْعَالَمِينَ؟!

وَيَرْزُقُ عِبَادَهُ كَيْفَمَا يَشَاءُ...
فَهَذَا مِنْ عِنْدِ رَبِّي.

كَبُرَتْ مَرْيَمُ وَوَلَدَتْ عِيسَى ... فَوَقَعَ مَا وَقَعَ!...

شهر تماشا

تَكْتَبِينَ

تَكْتُبُ

أَنْتِ

أَنْتَ

بچه‌ها سرگرم بازدید از بخش‌های مختلف شهر تماشا بودند. تابلویی از دور توجه آن‌ها را به خود جلب کرد:

مخاطب

راهنما گفت: ما فعل‌های ماضی و صیغه‌های مختلف آن را یاد گرفته‌ایم. با صیغه‌های غایب مضارع هم آشنا شده‌ایم. در این جا می‌خواهیم وارد دنیای صیغه‌های مخاطب شویم! با نگاهی به تابلوی آغاز درس، آیا می‌توانیم بگوییم برای صیغه‌های مخاطب کدام علامت را به کار ببریم؟

بچه‌ها یک صدا گفتند: «ت!» مثل: تَكْتُبُ

یکی از بچه‌ها پرسید: آیا در پایان این فعل، علامت دیگری نیاز نداریم؟!

علامت آغاز همه‌ی
صیغه‌های مخاطب «ت»
است!

بچه‌ها در این جا هم بار دیگر پاسخ دادند: در صیغه‌های مفرد مذکر غایب هم علامتی نداشتیم! پس در این جا هم ...!

این جا بود که دانش‌آموزان پی بردند برای ساختن صیغه‌ی **مفرد مذکر مخاطب** از فعل مضارع باید در آغاز فعل حرف «ت» را قرار دهند و در آخر آن نیز علامت «ضمه» را بگذارند!

دانش‌آموزان با این توضیحات، شروع به پر کردن خانه‌های جدول با صیغه‌ی مفرد مذکر مخاطب نمودند:

...	...	تَذْهَبُ
...	...	تَخْرُجُ
...	...	تَجْلِسُ

←

قَرَأَ -	فَتَحَ -	ذَهَبَ -
نَصَرَ -	كَتَبَ -	خَرَجَ -
رَجَعَ -	حَمَلَ -	جَلَسَ -

و اما صیغه‌ی «مفرد مؤنث مخاطب»:

بچه‌ها می‌دانستند که برای آغاز صیغه‌های مخاطب، باید علامت «ت» را به کار ببرند؛ اما برای علامت آخر فعل چه کار باید بکنند؟!

راهنما علامت «ین» را نشان داد و با دیدن این علامت، بچه‌ها جواب خود را پیدا کردند!

با این اطلاعات، بچه‌ها تصمیم گرفتند خانه‌های جدول زیر را با کمک فعل‌های جدول قبلی و با استفاده از صیغه‌های مفرد مؤنث پر کنند:

...	...	تَذْهَبِينَ
...	...	تَخْرُجِينَ
...	...	تَجْلِسِينَ

با پر شدن خانه‌های جدول، بچه‌ها برای انجام مسابقه آماده شدند.

گروه (۱)

فعل‌های ماضی را به مضارع مفرد مذکر مخاطب تبدیل کنیم:

سألَ	تَسألُ	عَلِمَ	رَزَقَ	...
فَعَلَ	...	قَدَرَ	نَظَرَ	...

گروه (۲)

این فعل‌ها را به مضارع مؤنث مخاطب تبدیل کنیم:

سألَ	تَسألِینَ	عَلِمَ	رَزَقَ	...
فَعَلَ	...	قَدَرَ	نَظَرَ	...

گروه (۳)

این فعل‌ها را ترجمه کنیم:

تَنْصُرُ : ...	تَقْبَلِینَ : ...	تَعْبُدِینَ : ...
تَكْتَبِینَ : ...	تَطْلُبُ : ...	تَسْجُدُ : ...

گروه (۴)

برای این فعل‌ها ضمیر مناسب به کار ببریم:

أَنْتَ تَعْبُدُ	... تَذْهَبِینَ	... تَعْلَمِینَ	... تَأْكُلُ
أَنْتِ تَسْمَعِینَ	... تَنْهَضُ	... تَشْكُرُ	... تَفْرَحِینَ

تمارین

التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ

با توجه به متن درس، پاسخ درست را با علامت × مشخص کنید :

- ۱- هل قَبِلَ زَكَرِيَّا تَرْبِيَةَ مَرْيَمَ؟
 نعم لا
- ۲- هل طَلَبَتْ مَرْيَمُ الطَّعَامَ مِنْ زَكَرِيَّا؟
 نعم لا
- ۳- هل ذَهَبَ زَكَرِيَّا إِلَى الصَّوْمَعَةِ؟
 نعم لا
- ۴- مَنْ طَلَبَ الطَّعَامَ لِمَرْيَمَ؟
 زَوْجَةُ زَكَرِيَّا زَكَرِيَّا
- ۵- مَنْ كَانَتْ مَشْغُولَةً بِالْعِبَادَةِ فِي الصَّوْمَعَةِ
 مَرْيَمَ زَكَرِيَّا

التَّمْرِينُ الثَّانِي

در عبارتهای زیر، صیغههای مذکر را به مؤنث و مؤنث را به مذکر تبدیل نموده و تغییرات لازم را انجام دهید :

- ۱- إِذَا تَعَجَّلِينَ تَخْسَرِينَ.
- ۲- أَنْتَ تَنْصُرُ الْأُمَّةَ بِالْأَجْتِهَادِ فِي التَّعَلُّمِ*.
- ۳- تَذَكَّرُ الْمُؤْمِنَةُ اللَّهَ فِي الْعُسْرِ* وَالْيُسْرِ*.
- ۴- أَلَا تَنْظُرُ إِلَى عَاقِبَةِ الْمُكَذِّبِينَ!؟

الْتَمَرِينُ الثَّالِثُ

هر یک از تصاویر را به سؤال مربوط به آن وصل کنید :

ماذا تَقْرَأُ؟

مَنْ يَفْتَحُ بَابَ الصَّفِّ؟

هَلْ تَغْسِلُ يَدَكَ؟

ماذا يَفْعَلُ مُحَمَّدٌ؟

مَنْ تَطْلُبُ حَاجَتَهَا مِنَ اللَّهِ؟

هَلْ تَكْتُبِينَ دُرُوسَكَ؟

التَّامِرِينَ الرَّابِعُ

گفت وگویی زیر را به عربی ترجمه کنید (برای مذکر یا مؤنث):

– بعد از نماز چه کردی؟

– قرآن خواندم و صبحانه خوردم.

– کی به خانه برمی‌گردی؟

– در ساعت دو.

– کی به مسجد می‌روی؟

– هنگام مغرب.

– کی درس‌ها را می‌خوانی؟

– بعد از استراحت!

۱- صبحانه: الفُطُور- ساعت دو: السَّاعَةُ الثَّانِيَةَ - هنگام: عِنْدَ- استراحت: الاستراحة، الراحة

الْتَّمَرِينُ الْخَامِسُ

جمله‌ی مناسب هر یک از تصویرها را که گفت‌وگویی میان فیل و موش است پیدا کنید و زیر آن بنویسید؛ سپس، در هر جمله، دلیل استفاده از صیغه‌ی فعل به کار رفته را بیان کنید:

- وَ أَيْنَ تَجْلِسُ أَنْتَ؟
- وَ أَنْتَ تَذْهَبُ بِسُرْعَةٍ. أَنْتَ تَعْجَلُ.
- أَنْتَ تَذْهَبِينَ بِهْدْوَةٍ* .
- هَلْ تَجْلِسِينَ تَحْتَ هَذِهِ الْوَرْدَةِ؟
- هَلْ تَجْلِسُ جَنْبَ تِلْكَ الْوَرْدَةِ؟!

الدَّرَاسَاتُ الْقُرْآنِيَّةُ

مضمون بعضی عبارات‌های درس با عبارتهایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده، نزدیک است. این عبارتهای را از متن درس بیابید و درون مستطیل‌ها بنویسید :

﴿ كَلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ﴾

هرگاه زکریا پیش او به محراب می‌رفت، نزدش خوردنی می‌یافت.

﴿ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنِّي لَكَ هَذَا ﴾

گفت : ای مریم، این‌ها برای تو از کجا می‌رسد؟

﴿ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴾

گفت : آن از جانب خداست. خداوند هر کس را که بخواهد، بی حساب روزی می‌دهد.

در آیات زیر، هم‌خانواده‌های کلمات داخل لوزی را مشخص کنید و آن‌ها را درون دایره‌های کنار هر آیه بنویسید :

﴿ اَعْمَلُوا صَالِحًا ... ﴾ (مؤمنون / ۵۱)

إِصْلَاحٌ

﴿ لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴾ (أعراف / ۱۷۰)

﴿ وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴾ (ذاریات / ۶)

وَقَعٌ

﴿ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴾ (واقعة / ۷۵)